

Výskyt vtákov na vodnej nádrži Sĺňava počas zmeny vodného režimu

Occurrence of birds at the water reservoir Sĺňava during the change of water regime

Pavel KAŇUŠČÁK

Zavretý kút 42/16, 921 01 Piešťany, Slovensko; kanuscak@gmail.com

*Sĺňava is an artificial 430 ha water reservoir located close to Piešťany in western Slovakia. After 39 years (in 2007) the dam was emptied for the second time. I observed the reaction of birds to this change of the water regime in three stages. In first stage before drain off were observed 25 species, in the second stage without water, 83 species were observed and in the third stage after Sĺňava was filled with water 27 species. During the whole period of observation *Anas platyrhynchos* and *Fulica atra* ranked among dominant and constant species. In the first phase the number of ducks was relatively low. It increased in second phase. The maximum number was reached when Sĺňava was filled with water. In *F. atra* the number was very high during the first stage and it started to drop when Sĺňava was emptied. Number increased again when Sĺňava was filled with water. The same occurrence was noticed at other dominant and constant species *Cygnus olor*. Suitable food conditions of empty Sĺňava were reflected in number of other species mainly in *Anas crecca*, *Ardea cinerea*, *Larus cachinnans* and for enough water areas in *Phalacrocorax carbo*. Bird community was also enriched by members of Charadriiformes and Falconiformes. Members of the first group were attracted by suitable water area and food. Results were compared with the year 1968 when Sĺňava was emptied for the first time.*

Úvod

Sĺňava je umelá vodná nádrž na rieke Váh, situovaná južne od Piešťan. Táto vodná plocha s výmerou 430 ha sa rozprestiera v katastri Piešťan, Ratnoviec, Sokoloviec a Drahoviec (kvadráty DFS 7372 a 7472). Podrobný opis lokality som už uviedol na inom mieste (Kaňuščák 1987, 2007). Prevádzku zahájila v r. 1959. Sĺňava patrí po ornitologickej stránke medzi pomerne dobre preskúmané lokality. Výskyt vtákov sa tu sleduje takmer od jej vzniku. Doposiaľ bolo zistených celkovo 234 druhov (Gaviiformes – 3 druhy, Podicipediformes – 5, Pelecaniformes – 1, Ciconiiformes – 11, Anseriformes – 28, Falconiformes – 17, Galliformes – 3, Gruiformes – 5, Charadriiformes – 30, Lariformes – 14, Columbiformes – 4, Cuculiformes – 1, Strigiformes – 5, Caprimulgiformes

– 1, Apodiformes – 2, z Coraciiformes – 2, Piciformes – 7, Passeriformes – 95, Kubán et al. 1985, Kaňuščák 1987, 1998, 2002, 2007 a P. Kaňuščák nepublikované údaje).

Po vybudovaní Sĺňavy sa v jeseni v r. 1968 uskutočnila prvá plánovaná kontrola stavu vodného diela vypustením jej vôd. V r. 2007, teda po 39 rokoch sa uskutočnilo druhé plánované vypustenie Sĺňavy a to približne v rovnakom termíne ako v r. 1968. V prvej i druhej fáze vypustenia sa revidovali hrádze Sĺňavy a kanálov a opravilo sa mechanizačné zariadenie Sĺňavy. Čiastočne sa odstraňovali i nánosy bahna. Vypustenie takejto rozsiahlej vodnej plochy je udalosťou, ktorá ovplyvňuje nielen samotnú vodnú nádrž, ale aj jej okolie. Najmä v prvej fáze vypúšťania korytom starého Váhu pod priehradou preteká zvýšené množstvo vody, ktoré zaplavuje územie až po ochranné

hrádze. Následne postupným vypúšťaním sa mení charakter celej lokality. Takéto extrémne zásahy do režimu vodnej nádrže sú zmenami do jej celkového ekosystému a musia mať vplyv aj na tamjšie spoločenstvo vtákov. Sledoval som preto reakciu jednotlivých druhov na zmeny vodného režimu na Sĺňave. V r. 1968 sa touto problematikou zaoberali Kubán & Duffek (1970).

Cieľom tejto práce bolo porovnanie správania sa jednotlivých druhov vodných vtákov, vplyvom zmeny vodného režimu počas oboch etáp vypustenia Sĺňavy.

Metodika

Vtáky na Sĺňave sledujem od r. 1962. Lokalitu kontrolujem podľa možnosti raz do týždňa. V r. 2007 keďže sa plánovalo druhé vypustenie Sĺňavy, kontroly som si rozdelil na tri etapy, obdobne ako Kubán a Duffek v r. 1968. V prvej etape výskumu v dňoch 1. 8. až 3. 9. som sledoval vtáky na napustenej Sĺňave. Celkove som lokalitu navštívil 6 krát a počítal som všetky druhy. V čase vypustenia Sĺňavy od 4. 9. do 4. 11. som lokalitu sledoval takmer denne. Vykonal som 59 návštev. Tri dni v týždni som kontroloval v popoludňajších hodinách a večer, v ostatné dni v dopoludňajších hodinách. Sĺňava je totiž pre niektoré druhy vtákov aj miestom nocovania, kedy sa tu sústreďujú vtáky vo zvýšenom počte. Takto som mohol presnejšie zachytiť aj kvantitatívne zmeny. Počty vtákov som počítal každý deň okrem druhu *Anas platyr-*

hynchos a *Fulica atra*, ktoré som počítal raz do týždňa. V tretej etape výskumu v dňoch 5. 11. až 30. 11. som lokalitu navštívil 6 krát a vždy som počítal všetky vtáky. Sčítavanie vtákov som robil z vopred určených stanovísk na hrádzi Sĺňavy. Snažil som sa dodržať aj rovnaký čas sčítania. Vtáky som sledoval binokulárom so zväčšením 25×100.

S vypúšťaním Sĺňavy sa začalo 3. 9. 2007. Dňa 12. 9. sa pokles hladiny prejavil už výraznejšie a miestami sa objavili aj hrádze pôvodného koryta Váhu, obnažili sa rozsiahle ostrovy a polostrovy. V ďalšom priebehu sa obnažil asi 30 ha ostrov, ktorý sa neskôr ukázal ako významné zhromaždisko vtákov. Zostali tu zaplavené plochy a vytvorili sa rozsiahle plochy bahna (obr. 1). Napúšťanie Sĺňavy sa začalo 1. 11. a 4. 11. bola Sĺňava už takmer napustená. V r. 1968 bola Sĺňava vypustená podobne od 16. 9. do 29. 10. (Kubán & Duffek 1970).

Výsledky a diskusia

Vzhľadom k inej metodike výskumu a zohľadnení iba vtákov ktorí sa prevažne viažu na vodné prostredie, bolo možné porovnať výsledky z prvého vypustenia nádrže (Kubán & Duffek 1970) iba čiastočne. V prvej etape výskumu som zaznamenal celkove 25 druhov (tab. 1). Dominantnými druhmi boli *A. platyrhynchos*, *F. atra* a *Cygnus olor*. Keďže v tomto období prebiehal ešte intenzívny ťah *Delichon urbica* a *Hirundo rustica*, aj tieto druhy patrili medzi dominantné druhy. Medzi recedentné

Obr. 1. Pohľad na vypustenú VN Sĺňava (Foto: P. Kaňuščák).
Fig 1. View on empty Sĺňava water reservoir (Photo by P. Kaňuščák).

druhy patrila *Ardea cinerea*. Ťah väčšiny druhov Anatinae, Laridae a Phalacrocoracidae sa v tomto období iba začínal, preto sme zaznamenali nízku druhovú pestrosť a malé počty jedincov. Z bahniakov sme nezistili žiadny druh. V r. 1968 v prvej etape výskumu bolo zistených 28 druhov. Z bahniakov sa zistili 4 druhy. Z Anseriformes sa zistilo 13 druhov. Prekvapivé sú zistenia *Melanitta fusca* a *Bucephala clangula* v prvej polovici septembra. Bola zaznamenaná i *Sterna caspia*, ktorá sa v súčasnosti na Sĺňave vyskytuje veľmi zriedkavo. Najpočetnejšími druhmi boli *A. platyrhynchos* a *F. atra*.

V druhej etape výskumu sa celkove zistilo 83 druhov. Z Podicipediformes sa zistili tri druhy. *Tachybaptus ruficollis* a *Podiceps cristatus*, patrili medzi konštantné druhy. Ich počty neboli vysoké. U prvého druhu sa zistilo najviac 9. 9. – 14 ex. u druhého druhu 1. 10. – 27 ex. V r. 1968 sa zistili štyri druhy potápok. Druh *Podiceps grisegena* sa v r. 2007 v tejto etape výskumu nezistil. Z Phalacrocoracidae sa zistil iba *Phalacrocorax carbo*. Patril medzi konštantné a subprecedentné druhy. V počiatočnej fáze vypúšťania sa objavili iba jednotlivé exempláre, neskôr počas ťahu sa počty zvyšovali. Najviac bolo zaznamenaných 1. 11. – 246 ex. V r. 1968 sa uvedený druh v tejto etape výskumu nevyskytoval. Z Ciconiiformes sme zistili 4 druhy. *Ardea cinerea* patrila medzi subdominantné a eukonštantné druhy, kým pri eukonštantnom výskyte početnosť *Egretta alba* bola o niečo nižšia. Obidva druhy sa početnejšie začali na Sĺňave objavovať hneď po obnažení väčších ostrovných plôch. Sĺňava bola pre tieto druhy nielen miestom odpočinku, ale aj trvalého potravného zdroja. Všimol som si, že obidva druhy v plytších vodách potravné parazitovali pri love kormoránov. Najväčšie počty som zistil u *A. cinerea* 30. 9. – 174 ex. u *E. alba* 8. 9. – 58 ex. V r. 1968 bola zaznamenaná iba *A. cinerea*. Z Anseriformes sa vyskytlo 15 druhov. Kým z podčeľade Anserinae sa druhy *Anser fabalis*, *Anser anser* i *Anser albifrons* vyskytli iba ojedinele, druh *C. olor* patril medzi dominantné a eukonštantné druhy. Výskyt tohto druhu sa vyznačoval dvomi fázami výskytu. Kým v počiatočnej fáze vypúšťania nádrže, keď

labute mali dostatok najmä rastlinnej potravy, sa vyskytovali relatívne početne, najviac 12. 9. – 226 ex., s postupným ubúdaním vodnej plochy a potravných zdrojov, najmä v priebehu októbra, ich počet klesal (obr. 2a). Z podčeľade Anatinae sme zaznačili 6 druhov kačíc. Podľa očakávania druh *A. platyrhynchos* patril medzi eudominantné a eukonštantné druhy. Počty kačíc boli po celé obdobie pomerne vyrovnané. Sĺňava bola nielen miestom odpočinku kačíc, ale aj významným potravným zdrojom. V prvej etape výskumu boli počty kačíc oproti iným rokom o niečo nižšie (Kaňuščák 2007). V druhej etape, vzhľadom k výraznej zmene vodnej hladiny som očakával znižovanie počtu kačíc. Skutočnosť však bola iná. Zrejme pre veľmi dobré potravné možnosti a zdá sa, že aj zostávajúce vodné pomery boli pre kačice prijateľné, ich počet sa neustále zvyšoval. V tretej etape aj vzhľadom k ťahovým pomerom počet dosiahol vrcholu (obr. 2b). Druhou najpočetnejšou kačicou bola *Anas crecca*. Patrila medzi konštantné a subprecedentné druhy. Najpočetnejšie sa zistila 1. 10. – 249 ex. Ostatné druhy kačíc rodu *Anas* sa vyskytovali nepravidelne a málo početne. Najvyššie počty sa zistili *Anas penelope* 13. 10. – 16 ex., *Anas strepera* 30. 10. – 18 ex., *Anas acuta* 6. 10. – 11 ex., *Anas chryseata* 30. 10. – 37 ex. Podľa očakávania nízke stavy boli pri potápavých kačiciach rodov *Netta*, *Aythya*, *Bucephala* a *Mergus*. V r. 1968 *A. platyrhynchos* i *A. crecca* patrili medzi najpočetnejšie druhy. Ostatné druhy kačíc až na *A. acuta*, neboli na Sĺňave v tejto etape výskumu zaznamenané. Priebeh výskytu *A. platyrhynchos* mal v r. 1968 odlišný charakter, keď najnižšie stavy sa zaznamenali práve na vypustenej Sĺňave. Z potápavých kačíc v malom počte boli zistené *Aythya ferina*, *Aythya fuligula* a *B. clangula*.

Pomerne veľké obnažené plochy lákali aj zástupcov Falconiformes. Zistilo sa 9 druhov. Výskyt piscivorného potravného špecialistu *Pandion haliaetus* sme predpokladali. Ostatné druhy najmä z rodu *Falco*, sem ojedinele zaletovali za potravou. *Falco cherrug* a *Falco peregrinus* sa zistili na Sĺňave po prvýkrát. Prekvapivým bol výskyt svetlej formy *Buteo rufinus*, ktorého sme pozorovali 26. 9. V r. 1968 nebol zaznamenaný v tejto etape výskumu žiad-

Tab. 1. Prehľad druhov vtákov zistených na vodnej nádrži Slíava počas zmeny vodného režimu v roku 2007 v troch časových periódach (D = dominancia, F = frekvencia výskytu).

Table 1. Overview of birds species found at water reservoir Slíava during the change of water regime in three time periods in 2007 (D = dominance, F = frequency of occurrence).

Dátum / Date Druh / Species	1. 8. – 3. 9.		4. 9. – 4. 11.		5. 11. – 30. 11.	
	D (%)	F (%)	D (%)	F (%)	D (%)	F (%)
<i>Gavia arctica</i>						66,7
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0,2	66,7	0,1	91,5		50,0
<i>Podiceps cristatus</i>	0,6	100,0	0,3	72,9	1,0	100,0
<i>Podiceps nigricollis</i>				1,7		
<i>Podiceps griseogen</i>						16,7
<i>Phalacrocorax carbo</i>	0,1	83,3	1,3	83,1	5,2	100,0
<i>Nycticorax nycticorax</i>		16,7				
<i>Egretta alba</i>	1,0	100,0	0,6	89,8		50,0
<i>Ardea cinerea</i>	1,4	100,0	2,1	89,8	0,5	100,0
<i>Ciconia nigra</i>				6,8		
<i>Ciconia ciconia</i>				5,1		
<i>Cygnus olor</i>	9,2	100,0	2,2	86,4	0,1	83,3
<i>Anser fabalis</i>				13,6		
<i>Anser anser</i>				1,7		
<i>Anser albifrons</i>				1,7		16,7
<i>Anas penelope</i>			0,1	47,5	0,1	100,0
<i>Anas strepera</i>		16,7		42,4	0,1	66,7
<i>Anas crecca</i>			1,7	74,6	1,4	100,0
<i>Anas platyrhynchos</i>	33,0	100,0	79,0	100,0	77,1	100,0
<i>Anas acuta</i>				44,1		33,3
<i>Anas querquedula</i>		33,3		1,7		
<i>Anas clypeata</i>			0,1	39,0		
<i>Netta rufina</i>				10,2		
<i>Aythya ferina</i>	0,1	33,3	0,1	35,6	1,5	100,0
<i>Aythya fuligula</i>	0,2	33,3	0,1	45,8	0,9	100,0
<i>Melanitta fusca</i>						33,3
<i>Bucephala clangula</i>				5,1	0,4	100,0
<i>Mergus albellus</i>					0,1	100,0
<i>Mergus merganser</i>	0,1	16,7		32,2	0,2	66,7
<i>Circus aeruginosus</i>		50,0		5,1		
<i>Circus cyaneus</i>				1,7		
<i>Accipiter nisus</i>				1,7		
<i>Buteo buteo</i>				6,8		16,7
<i>Buteo rufinus</i>				1,7		
<i>Pandion haliaetus</i>				5,1		
<i>Falco tinnunculus</i>				5,1		
<i>Falco subbuteo</i>				1,7		
<i>Falco cherrug</i>				1,7		
<i>Falco peregrinus</i>				1,7		
<i>Phasianus colchicus</i>				5,1		
<i>Gallinula chloropus</i>	0,1	33,3		5,1		
<i>Fulica atra</i>	39,9	100,0	6,3	100,0	7,7	100,0
<i>Haematopus ostralegus</i>				18,6		
<i>Charadrius dubius</i>				17,0		
<i>Charadrius hiaticula</i>				1,7		
<i>Pluvialis squatarola</i>			0,1	49,2		
<i>Vanellus vanellus</i>			0,2	23,7		
<i>Calidris alba</i>				3,4		
<i>Calidris minuta</i>			0,1	25,4		
<i>Calidris ferruginea</i>				8,5		
<i>Calidris alpina</i>			0,5	74,6		
<i>Philomachus pugnax</i>			0,1	44,1		
<i>Gallinago gallinago</i>			0,1	54,2		
<i>Limosa limosa</i>				1,7		
<i>Limosa lapponica</i>				3,4		
<i>Numenius arquata</i>				1,7		
<i>Tringa erythropus</i>				18,6		
<i>Tringa totanus</i>				3,4		
<i>Tringa nebularia</i>			0,1	45,8		
<i>Tringa ochropus</i>				1,7		
<i>Tringa glareola</i>				22,0		
<i>Actitis hypoleucos</i>				8,5		
<i>Phalaropus lobatus</i>				3,4		
<i>Larus minutus</i>				3,4		
<i>Larus ridibundus</i>	0,3	66,7	0,9	76,3	2,2	100,0
<i>Larus canus</i>			0,1	27,1	0,5	100,0

Dátum / Date Druh / Species	1. 8. – 3. 9.		4. 9. – 4. 11.		5. 11. – 30. 11.	
	D (%)	F (%)	D (%)	F (%)	D (%)	F (%)
<i>Larus fuscus</i>				5,1		
<i>Larus cachinnans</i>	0,2	100,0	1,6	93,2	0,9	100,0
<i>Sterna hirundo</i>	0,1	33,3		1,7		
<i>Chlidonias niger</i>		16,7		11,9		
<i>Apus apus</i>		16,7				
<i>Alcedo atthis</i>		16,7		13,6		33,3
<i>Hirundo rustica</i>	6,5	66,7	0,8	22,0		
<i>Delichon urbica</i>	7,0	66,7	0,9	13,6		
<i>Motacilla flava</i>				1,7		
<i>Motacilla cinerea</i>				3,4		
<i>Motacilla alba</i>		16,7	0,2	40,7		16,7
<i>Oenanthe oenanthe</i>				1,7		
<i>Turdus merula</i>				6,8		
<i>Turdus pilaris</i>				1,7		
<i>Pica pica</i>				32,2		
<i>Corvus monedula</i>				1,7		
<i>Corvus frugilegus</i>				1,7		
<i>Corvus corone</i>			0,1	32,2		
<i>Sturnus vulgaris</i>				1,7		
<i>Passer montanus</i>			0,1	5,1		
<i>Carduelis carduelis</i>				3,4		
<i>Carduelis spinus</i>				1,7		
<i>Carduelis cannabina</i>				5,1		

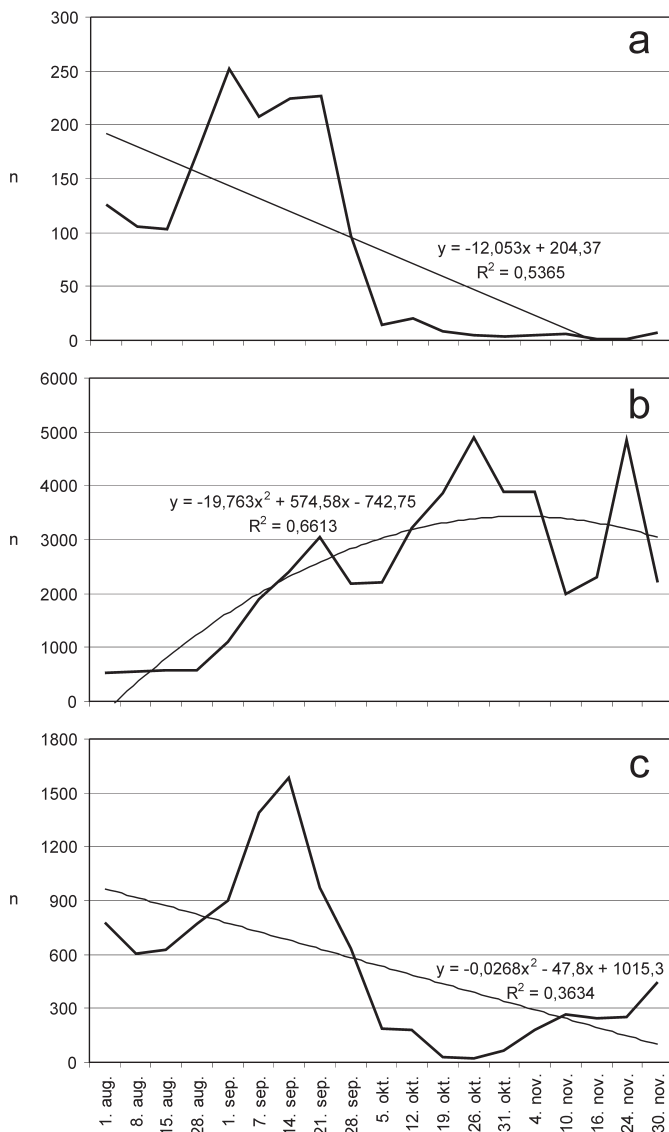
ny zástupca Falconiformes. Zrejme ich výskyt nebol zohľadnený.

Z Gruiformes sa zistila *Gallinula chloropus* a *F. atra*. Kým sliepočka vodná sa vyskytla ojedinele a nepravidelne, lyska čierna patrila medzi eukonštantné a eudominantné druhy. Jej výskyt mal podobný priebeh ako pri labuti hrbozobej. Kým v septembri sa na Sĺňave vyskytovala v tisíckach exemplárov, najviac 15. 9. – 1587 ex., s postupným ubúdaním potravy sa počet znížil na niekoľko desiatok exemplárov (obr. 2c). V r. 1968 bola zistená iba *F. atra*.

Vytvorením rozsiahlych ostrovov a bahničných plôch sa vytvorili vhodné podmienky pre výskyt Charadriiformes. Podmienky pre výskyt bahenného vtáctva na Sĺňave boli priaznivé v jej počiatočnej fáze prevádzky. Postupným zarastaním brehov kríkmi a stromami a zrejme aj pre znižujúcu sa potravnú ponuku, tieto druhy na Sĺňave takmer absentovali. V skúmanom období sa vyskytlo na Sĺňave 18 druhov. Najpočetnejšie sa vyskytovali pobrežníky. Z nich *Calidris alpina* sa vyskytoval konštantne. Najpočetnejší krdel som zastihol 6. 9. – 72 ex., ešte 30. 10. tam bolo 21 ex. *Calidris alba* som zaznačil 23. 9. a 3. 10. po jednom exemplári. Z kalužiakov som zistili 5 druhov. Najpočetnejšie sa vyskytli *Tringa nebularia* 26. 9. – 14 ex., *Tringa erythropus* 22. 9. – 7 ex., *Tringa glareola* 11. 9. – 12 ex. Z čeľade Charadriidae, nepravidelne

sa vyskytol *Vanellus vanellus*, najviac 24. 11. – 76 ex. Dlhodobý výskyt som zaznamenal u *Pluvialis squatarola*, keď od 5. 10. do 30. 10. sa vyskytovalo na lokalite 7 ex. *Charadrius dubius* bolo najviac 28. 9. – 12 ex. Z čeľade Scolopacidae, sa vyskytla najpočetnejšie *Gallinago gallinago* 29. 9. – 12 ex., z brehárov *Limosa lapponica* sa vyskytla 15. 9. – 7 ex. a 17. 9. – 3 ex. Doteraz tento druh na Sĺňave nebol zaznamenaný. *Limosa limosa* sa vyskytla iba raz, 11. 9. – 2 ex. Zo vzácnejších druhov som zaznamenal ešte *Haematopus ostralegus*, keď 1 ex. sa tam zdržoval od 12. 9. do 22. 9. a *Phalaropus lobatus*, ktorého som zistil 13. 9. a 17. 9. Je treba poznamenať, že vypustenie Sĺňavy spadalo do obdobia záveru jesenného ťahu bahenného vtáctva. Potvrdilo sa však, že územím prebieha pomerne výrazný ťah týchto druhov. V r. 1968 bolo z bahniakov zistených iba 11 druhov. Je potrebné zdôrazniť, že v tomto období boli celkovo výhodnejšie podmienky pre výskyt týchto druhov.

Z čeľade čajkovitých som zastihol 5 druhov. Druh *Larus cachinnans* patril medzi konštantné a subrecedentné druhy. Vtáky Sĺňavu vyhľadávali ako miesto nocovania, aj ako potravnú základňu. Tento druh často parazitoval pri love kormoránov. Najpočetnejšie sa vyskytla 18. 10. – 202 ex. Podobný bol aj výskyt *Larus ridibundus*, s maximom výskytu 10. 9. – 205 ex. Ťah

Obr. 2. Priebeh výskytu *Cygnus olor* (a), *Anas platyrhynchos* (b) a *Fulica atra* (c) počas zmeny vodného režimu v roku 2007.
Fig. 2. Occurrence of *Cygnus olor* (a), *Anas platyrhynchos* (b) and *Fulica atra* (c) at Sĺňava during the change of water regime in 2007.

Larus canus sa začal až 14. 10. a do napustenia Sĺňavy sa vyskytoval v nízkych počtoch. *Larus fuscus*, zriedkavý druh na Sĺňave, sa vyskytol 6. 9. – 2 ex., 16. 9. – 1 ex. a 15. 10. – 1 ex. V r. 1968 boli zaznamenané iba druhy *Larus minutus* a *L. ridibundus*. Z podčeľade Sterninae sme zistili iba jednotlivé exempláre druhov *Chlidonias niger* a *Sterna hirundo*. V r. 1968 bol zaznamenaný iba *C. niger*. Bola však zistená *Sterna caspia*, ktorá sa už v r. 2007 nevyskytla.

Z radu Passeriformes sme zistili 17 druhov. Môžeme ich rozdeliť do troch skupín. Na druhy viažuce sa čiastočne na vodné prostredie (*Motacilla flava*, *Motacilla cinerea* a najmä *Motacilla alba*), druhy zaletujúce za príležitostnou potravou (*H. rustica*, *D. urbica* a zástupcovia Corvidae, najmä *Pica pica* a *Corvus corone*) a ostatné druhy spevavcov, ktoré sa na lokalite vyskytli náhodne, prilákané rozsiahlou plochou, vhodnou potravou, alebo vodným

zdrojom. Druh *Corvus corone* sme zastihli v dvoch geografických formách. Geografická forma *C. c. corone* sa vyskytla v krdli nominotypickej formy 8. 9., 9. 9. 11. 9., 26. 9. a 7. 10. Pravdepodobne sa jednalo o ten istý exemplár. V r. 1968 zrejme nebol zohľadnený výskyt tohto radu.

Po napustení Sĺňavy, v tretej etape výskumu sme zaznamenali celkovo 27 druhov. Eudominantným druhom v tomto období boli *A. platyrhynchos*. Dominantnými druhmi boli *F. atra* a *P. carbo*. *L. ridibundus* patril medzi subdominantné druhy a *A. ferina* a *A. crecca* medzi recedentné. V malom počte pribudli niektoré severské druhy kačíc, potápačov a potáplic. Nápadne pretrvával znížený počet *C. olor*. V tomto období už chýbali aj zástupcovia radov Charadriiformes a Passeriformes a väčšina dravých vtákov. V porovnaní s r. 1968, boli v tomto období výraznejšie zastúpené potápalice i potápky. Absentovala však ešte *C. olor* a *E. alba*. Aj v tomto období dominantným druhom bola *A. platyrhynchos* a *F. atra*.

Literatúra

- KAŇUŠČÁK P. 1987: Vtácie spoločenstvá chránenej študijnej plochy Sĺňava a jej ochranného pásma. — Balneologický spravodajca **25**: 70–88.
- KAŇUŠČÁK P. 1998: Výskyt labute spevavej (*Cygnus cygnus*) na piešťanskej Sĺňave. — Balneologický spravodaj **36**: 260–264.
- KAŇUŠČÁK P. 2002: Výskyt lyskonoha ploskozobého (*Phalaropus fulicarius*) na vodnej nádrži Sĺňava pri Piešťanoch (západné Slovensko). — Tichodroma **15**: 81–82.
- KAŇUŠČÁK P. 2007: Výskyt kazarky štíhlej (*Alopochen aegyptiaca*) na vodnej nádrži Sĺňava (Z Slovensko). — Tichodroma **19**: 113–114.
- KAŇUŠČÁK P. 2007: Vtáky širšieho okolia Piešťan. — Balneologické múzeum Piešťany, Piešťany.
- KUBÁN V. & DUFFEK K. 1970: Priebeh jesennej migrácie na Sĺňave v roku 1968 so zreteľom na zmeny vo vodnom režime priehrady. — Ochrana fauny **4** (3): 116–121.
- KUBÁN V., DUFFEK K. & KORVÍN J. 1985: Labuť malá (*Cygnus bewickii*) na piešťanskej Sĺňave. — Sylvia **23–24**: 145–146.

Došlo: 25. 3. 2008

Prijaté: 30. 9. 2008

Prvé pozorovanie potápača prilbatého (*Mergus cucullatus*) na Slovensku

The first record of the Hooded Merganser (Mergus cucullatus) in Slovakia

Richard Kvetko¹, Jozef Ridzoň² & Ján Svetlík³

¹SNP 14, 903 01 Senec, Slovensko; richard.kvetko@centrum.sk

²Oravice 214, 029 56 Zákamenné, Slovensko; ridzon@vtaky.sk

³Štefana Kráľika 51, 841 08 Bratislava, Slovensko; jan.svetlik@nextra.sk

Areál hniezdneho rozšírenia potápača prilbatého (*Mergus cucullatus*) sa nachádza na severoamerickom kontinente vo východnej polovici Spojených štátov amerických, a v Kanade v jej juhovýchodnej časti ako aj v Britskej Kolumbii.

Hniezdi v dutinách stromov v blízkosti vôd, niekedy aj v búdkach (Sibley 2000, Titman 2005).

Potápač prilbatý je pravidelne zaznamenávaný na rôznych miestach Európy, hlavne v